

Memo

Aan: de gemeenteraad & het college

Cc: Ingrid Frerix & Gerben van der Steen

Van: Tugba Cadir

Datum: 20 oktober 2014

Kenmerk: 14ini02829

Onderwerp: Verordening Sociaal Domein

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft op woensdag 15 oktober 2014 besloten dat een toelichting bij de verordening niet noodzakelijk is. Mede daarom is dit memo vastgesteld ter verduidelijking van de Verordening Sociaal Domein. Hiermee wordt getracht een beeld te schetsen over de plaats van de verordening in verhouding tot regels van hogere orde. Voorts wordt in dit memo de systematiek van de verordening nader omschreven. De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 stelt een aantal eisen aan de verordening. Deze wet geeft aan welke bepalingen in ieder geval in de verordening dient te worden opgenomen. Ook stelt de Jeugdwet een aantal eisen aan de verordening. In hoofdstuk 3 worden deze eisen verder toegelicht.

2. Vormen van regelgeving en hun onderlinge verhouding

Uit de structuur van onze staatsinrichting vloeit een hiërarchie van normen voort. De normen die op een hogere plaats in deze hiërarchie staan, hebben voorrang op lager geplaatste normen, hetgeen betekent dat regels die voor het grotere geheel zijn vastgesteld voorrang hebben op regels die alleen voor een onderdeel van dat geheel gelden. De normenhiërarchie ziet er als volgt uit:

1. de Grondwet;
2. de wetten in formele zin die algemeen verbindende voorschriften inhouden;
3. de algemene maatregelen van bestuur;
4. de ministeriele regelingen;
5. de provinciale verordeningen;
6. de gemeentelijke verordeningen, de waterschapskeuren en de verordeningen van andere openbare lichamen.

In geval van conflict moeten de voorschriften zoals de algemene maatregelen van bestuur, de ministeriele regelingen, de provinciale verordening, de gemeentelijke verordeningen, de waterschapskeuren en de verordeningen van andere openbare lichamen wijken voor wetten uit een hogere categorie. De hogere wet gaat voor de lagere (*lex superior derogat legi inferiori of superioriteitsregel*).

3. Verordening Sociaal Domein

3.1 Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wmo 2015, Jeugdwet en de Participatiewet. De systematiek van de verordening berust in de eerste plaats op het onderscheid tussen algemene en specifieke bepalingen. Het algemeen gedeelte wordt gevormd door de hoofdstukken 1 tot en met 4 en 8. De specifieke gedeeltes zijn gewijd aan Wmo 2015 (hoofdstuk 5), Jeugdwet (hoofdstuk 6) en de Participatiewet (hoofdstuk 7). Deze opbouw van algemene gevolgd door specifieke regelingen wordt aangeduid met de term *gelaagde structuur*. Het algemeen gedeelte bevat regels die voor zowel de Wmo 2015 als voor de Jeugdwet en Participatiewet van belang zijn. De reikwijdte van de hoofdstukken 5, 6 en 7 is beperkt. In deze hoofdstukken zijn de specifieke bepalingen opgenomen en desbetreffende artikelen in de genoemde hoofdstukken zijn alleen toepassing in het kader van de Wmo 2015 of de Jeugdwet.

3.2 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

De Wmo 2015 schrijft in art. 2.1.3, eerste lid, voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met

betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening worden bepalingen opgenomen conform de artikelen 2.1.3, tweede en derde lid, 2.1.4, derde en zevende lid, en 2.1.6 van de Wmo 2015. In de verordening dient in ieder geval bepaald te worden:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;
- op welke wijze ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij de uitvoering van deze wet, voorstellen voor beleid kunnen doen, vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend;
- door welke instantie de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget voor opvang wordt vastgesteld en geïnd, en
- op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Voorts dient de gemeente overeenkomstig de artikelen 2.1.3, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 per verordening regels te stellen:

- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van de voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

3.3 Jeugdwet

Hoofdstuk 6 van de verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt conform de artikelen 2.8 jo. 8.1.1. De gemeenteraad stelt bij verordening en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens deze wet in ieder geval regels:

- over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- op welke wijze de hoogte van een budget als bedoeld in artikel 8.1.1. wordt vastgesteld;
- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of eigenlijke gebruik van de Jeugdwet;
- over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.